

La Comédiathèque

Litari

Jean-Pierre
Martinez

comediatheque.net

Tekstet e pjesëve të Jean-Pierre Martinez mund të lexohen dhe të shkarkohen falas. Megjithatë, kjo nuk do të thotë se shfaqja e tyre publike është falas.

Çdo shfaqje publike, qoftë profesionale apo amatore, kërkon autorizim paraprak dhe pagesën e të drejtave përkatëse të autorit.

Jean-Pierre Martinez është anëtar i SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques). Për çdo kërkesë për autorizim për shfaqjen e një pjese, ju lutemi të kontaktoni autorin nëpërmjet faqes së tij zyrtare:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Litari

Jean-Pierre Martinez

Përkthimi dhe përshtatja në gjuhën shqipe nga autori

Në një vend të sunduar nga një tiran, ndërsa pakënaqësia popullore rritet dhe shtypja bëhet gjithnjë e më e egër, një mjek dhe një prift përballen me pyetjen nëse detyra e shenjtë e profesionit të tyre ka përparësi ndaj detyrës që kanë edhe si qytetarë. Në lojë është as më pak e as më shumë se jeta ose vdekja e diktatorit dhe, si rrjedhojë, mbijetesa e regjimit apo përsheptimi i rënies së tij...

Personazhet

Mjeku

Prifti

Zyra e një mjeku ushtarak në Pallatin Presidencial. Asgjë nuk tregon se ku ose në ç'epokë zhvillohet ngjarja, por portreti madhështor i një gjenerali me uniformë e plot dekorata, i varur mbi tryezë, na bën të kuptojmë se jemi në një vend nën sundimin e një tirani. Mjeku, me përparëse të bardhë, rri ulur pas tryezës. Mund të jetë i çfarëdo moshe, por mosha do të ndikojë, natyrisht, në karakterizimin e tij. Nxjerr nga një dosje një imazh mjekësor, ngrihet dhe e shqyrton në dritën e një dritareje imagjinare nga ana e publikut. Bie telefoni. Ai kthehet te tryeza, e fut imazhin në dosje dhe ngre receptorin.

Mjeku – Po, rreshter...? Po... Shumë mirë, lëreni të hyjë...

Hyn një prift me veladon të zi. Mund të jetë i ri ose i moshuar, por mosha e tij dhe ndryshimi i moshës mes tij dhe mjekut do të ndikojnë te personazhi dhe marrëdhënia mes tyre.

Prifti – Kapiten...

Mjeku ngrihet për ta pritur.

Mjeku – Mirëdita, atë... Apo duhet t'ju them toger? Sepse edhe ju jeni ushtarak.

Prifti – Kohët e murgjve-luftëtarë kanë kaluar. Unë jam, mbi të gjitha, kapelani i Pallatit. Ashtu siç ju jeni, besoj, para së gjithash mjek. Ne nuk jemi këtu për të luftuar në vijën e parë, apo jo? Misioni ynë është t'u japim mbështetje shokëve tanë dhe t'i ndihmojmë kur kanë nevojë.

Mjeku – Kam frikë se të dy do të ishim luftëtarë të dobët.

Prifti – Mund t'ju quaj doktor, po të dëshironi.

Mjeku – Më quani si të doni, atë... Mjafton të mos më quani biri im...

Prifti – Do të përpiqem ta mbaj mend.

Mjeku – Sidoqoftë, faleminderit që erdhët kaq shpejt. Në të vërtetë, jeni i pari. Urdhëroni, uluni... Mund t'ju ofroj një kafe? Ndonjë ëmbëlsirë?

Prifti – Faleminderit, s'ka nevojë. *(Ulet.)* Pra... bëhet fjalë për një vaksinë, besoj.

Mjeku – Shpresoj se nuk keni frikë nga gjilpërat...

Prifti – Jo... Por duhet t'ju rrëfej se e kam humbur librezën e vaksinimeve.

Mjeku – Mos u shqetësoni. Asnjë prej pacientëve të mi s'ka arritur ndonjëherë të ma tregojë librezën e tij. As unë nuk jam i sigurt ku e kam timen...

Prifti – Atëherë, jam në dispozicionin tuaj, doktor.

Mjeku – Në Pallat do të vaksinohen të gjithë, e dini... Me gjithë këto viruse që qarkullojnë... Gjenerali është në formë të shkëlqyer, por nuk është më njëzet vjeç. Edhe pse tani del rrallë nga Pallati, duhet ta mbrojmë sa më shumë nga infeksionet që mund të vijnë prej jashtë. Prandaj duhet vaksinuar rrethi i tij i ngushtë dhe kushdo që mund të ketë kontakt me të.

Prifti – Sigurisht. Dikur kjo quhej kordon sanitar, në mos gaboj...

Mjeku – Shpresojmë të jetë më i efektshëm në mjekësi sesa në politikë...

Prifti – Lutem për Gjeneralin çdo ditë, por e di mirë se ndihma e shkencës nuk duhet nënvlerësuar.

Mjeku – Po... Në njëfarë mënyre e kemi ndarë punën. Si mjek personal i Gjeneralit, unë kujdesem për shëndetin e trupit të tij. Ju, si rrëfyesi i tij, kujdeseni për shpëtimin e shpirtit.

Prifti – Dhe nuk e di cili nga ne ka detyrën më të vështirë...

Mjeku habitet nga kjo vërejtje disi kundërshtuese, e cila e nxit të hapet.

Mjeku – Në të vërtetë, po jetojmë kohë të vështira. Si mjek i Pallatit, nuk përballem drejtpërdrejt me problemet e kolegëve të mi, por e di se ditët e fundit spitalet po mbushen me të plagosur.

Prifti – Trazirat e fundit kanë lënë shumë viktime. Kur mjekësia nuk mund të bëjë më asgjë për këta fatkeqë, ndonjëherë shkoj t'u jap pak ngushëllim para se t'ia dorëzojnë shpirtin Zotit.

Mjeku – Trazirat... Ose më saktë shtypja e tyre e pamëshirshme.

Prifti – Nuk mund ta lëmë rrëmujën të përhapet, apo jo...? Shpresojmë të gjendet sa më parë një zgjidhje paqësore.

Mjeku – Shpresa... Është fusha e Kishës... Rruga duket se kërkon më shumë sesa shpresë.

Prifti – Mes shpresës dhe kërkesave mund të ketë vend për negociata. Nuk besoni te mundësia e një kalimi demokratik?

Mjeku – Shpresa... Është fusha e Kishës... Në rrugë, nga ana tjetër, njerëzit kërkojnë veprime.

Prifti – Nuk thashë që i miratoj këto metoda...

Mjeku – Shtypja rëndohet çdo ditë. Kam frikë sidomos nga një luftë civile. Dhe kur shpërthen lufta, nuk mbetet më vend për kompromis. Paqja mund të arrihet vetëm mes atij që ka humbur dhe duhet të dorëzohet, dhe fituesit që dikton kushtet e veta.

Prifti – Nëse shpërthen lufta, të gjithë do të humbasin... A jeni besimtar, doktor?

Mjeku – Të dielave shkoj në meshë me familjen... Për atmosferën... Besoj në disa gjëra... Në disa vlera...

Prifti – Është një fillim...

Mjeku – Do të doja të besoja më shumë te Zoti juaj, atë. Por në këto kohë nuk mungojnë arsyet për të dyshuar...

Prifti – Thuhet se zanati mësohet duke e ushtruar. Dhe ndonjëherë besimi gjendet duke u lutur... Prandaj ritet kanë kaq shumë rëndësi në të gjitha fetë.

Mjeku – Deri tani shkoja në kishë kryesisht për t'u ndier pjesë e një bashkësie. Por në vendin tonë, ata që ndjekin meshën janë shndërruar në një fraksion, pjesë e të cilit nuk jam më i sigurt se dua të jem.

Prifti – Fatkeqësisht, pushteti e ka përdorur gjithmonë Kishën për qëllimet e veta.

Mjeku – Disa mendojnë se ajo është thjesht një vegël e pushtetit.

Prifti – Prandaj, para së gjithash, duhet besuar te Zoti, edhe kur nuk i besojmë Kishës.

Mjeku – Mua më duket se përpara besimit te Zoti duhet të besojmë te njeriu. Ju besoni te njeriu, atë?

Prifti – Besoj te mundësia që ai të shpengohet përpara Zotit tonë. Për të tjerat, mbështetem te ligji i njerëzve.

Mjeku – E kuptoj... T'i japim Cezarit atë që i takon Cezarit... dhe t'i lajmë duart. Edhe kur Cezari është bërë tiran?

Prifti duket në siklet.

Prifti – Detyra ime është të dëgjoj, kapiten. Dhe nuk jam njeri që spiunon. Megjithatë, ju këshilloj kujdes. Jemi në Pallat, jo në rrëfimore, dhe këtu muret ndonjëherë kanë veshë...

Mjeku – Ejani, atë... Nuk jeni murg. Nuk jetoni të shkëputur nga bota në një manastir. Kur nuk bëjmë asgjë, në të vërtetë japim pëlqimin tonë, e dini mirë... Edhe ju keni përgjegjësi...

Prifti – Sigurisht... Askush nuk mund t'u shmanget përgjegjësi. Jam vetëm njeri, njësoj si ju. Edhe priftërinjtë kanë mëkate për të rrëfyer...

Mjeku – Rrëfimi i një prifti nuk duhet të jetë aq i tmerrshëm për t'u dëgjuar... Kotësia... Grykësia... Tundimi... Por të dëgjosh çdo të diel, para meshës, rrëfimin e një diktatori gjakatar... T'ia falësh krimet... Kjo s'duhet të jetë e lehtë...

Prifti – Më lejoni të ruaj sekretin që më imponon detyra ime... Por kam përshtypjen se ju shqetëson diçka më konkrete...

Mjeku – Në fakt, nuk ju thirra vetëm për një vaksinë.

Prifti – Ju dëgjoj...

Mjeku heziton.

Mjeku – Nuk e di nëse e njihni këtë histori. Kur ishte fëmijë, Hitleri ra në një lumë, në mes të dimrit. Një shok i tij u hodh në ujë, duke rrezikuar jetën, për ta shpëtuar. Ai djalë trim u bë prift...

Prifti – Nuk e dija këtë histori... Çfarë mësimi nxirrni prej saj?

Mjeku – Po ta kishte lënë ai shpirtmirë Adolf-in e vogël të mbytej, rrjedha e historisë do të kishte ndryshuar, apo jo?

Prifti – Ndoshta...

Mjeku – Thuhet se nga e keqja mund të lindë ndonjëherë e mira. Pra edhe një vepër e mirë mund të sjellë një katastrofë.

Prifti – Ndonjëherë, pa dyshim.

Mjeku – Prej këtij lind një pyetje filozofike, që mund të ishte edhe temë provimi: a është vërtet vepër e mirë t'i shpëtosh jetën një tirani që po mbytet?

Prifti – Por në këtë histori bëhej fjalë vetëm për një fëmijë...

Mjeku – Po...

Prifti – Një fëmijë, fati i të cilit nuk ishte domosdoshmërisht i paracaktuar.

Mjeku – Pikërisht...

Prifti – Fati i tij mund të kishte qenë krejt tjetër, nëse jeta do t'i kishte marrë një drejtim tjetër. Për shembull, po të mos kishte dështuar dy herë në provimin e pranimit në Akademinë e Arteve të Bukura në Vjenë, mund të ishte bërë piktor...

Mjeku – Është e mundur.

Prifti – Atëherë, do t'i bëni edhe anëtarët e komisionit të provimit përgjegjës për Holokaustin?

Mjeku – Nuk e di...

Prifti – Në fund të fundit, fati i njeriut është rezultat i një morie rastësish që pasojnë njëra-tjetrën.

Mjeku – Po sikur këto rastësi të mos ishin aspak rastësi? Sikur ne të ishim vetëm pasoja të pafuqishme të shkaqeve që na përcaktojnë? Sikur gjithçka të ishte shkruar më parë?

Prifti – Atëherë do të ishte e shkruar edhe që Hitleri t'i shpëtonte mbytjes. Dhe që të mos pranohej në Akademinë e Arteve. Dhe askush nuk do të ishte përgjegjës për atë që bëri më pas Hitleri. Përveç atij vetë, sigurisht.

Mjeku – Pra, sipas jush, determinizmi mbetet gjithsesi i nënshtruar ndaj vullnetit të lirë?

Prifti – E sigurt është se askush nuk mund ta parashikojë të ardhmen. Si mjek, ju shpëtoni jetë. Edhe jetë fëmijësh. Pa e ditur çfarë do të bëhen ata fëmijë...

Mjeku – Po sikur ta dija...? Është vetëm një hipotezë. Sikur unë ta kisha parë Adolf-in e vogël duke u mbytur, duke e ditur se çfarë do të bëhej. Një përbindësh...

Prifti – Është një hipotezë absurde, jua thashë... Dhe pastaj? Do ta kishit lënë fëmijën të mbytej...?

Mjeku – Këtë pyetje ia bëj vetes... (*Mjeku kthehet nga publiku.*) Dhe jua bëj edhe juve...

Prifti ngrin në vend, sikur koha të ndalet. Një ndryshim i ndriçimit tregon se kjo ndërhyrje drejtuar publikut, duke thyer murin e katërt, është një parantezë në rrjedhën e shfaqjes.

Mjeku – Përfytyroni... Po ecni buzë një lumi dhe shihni një fëmijë që po mbytet. E dini se ky fëmijë është Adolf Hitleri. A i zgjasni një litar për ta nxjerrë nga uji apo jo? Nuk ju kërkohet as të rrezikoni jetën duke u hedhur në lumë. Nga ana tjetër, mund të bëni sikur nuk e keni parë. Nuk është një zgjedhje midis heroizmit dhe mosdhënies së ndihmës një njeriu në rrezik. Thjesht duhet të vendosni. Ai ju thërret për ndihmë. Çfarë bëni? Ia hidhni litarin për ta shpëtuar apo e lini të vdesë? Nuk është e lehtë t'i përgjigjesh kësaj pyetjeje, apo jo?

Një pauzë.

Mjeku – Kush do t'ia zgjaste litarin? Ngrini dorën... *(Lihet kohë që spektatorët të ngrenë ose jo dorën.)* Kush do ta kthente kokën nga ana tjetër e do të vazhdonte rrugën? Ngrini dorën... *(Lihet kohë që spektatorët të ngrenë ose jo dorën.)* Mirë... Tani përfytyroni se nuk është Hitleri i vogël, por një politikan që mund të bëhet tiran nëse zgjidhet. Nuk e di... Dikush që ju e njihni mirë... A do t'ia zgjasnit dorën për ta shpëtuar? Nuk është e lehtë, apo jo? A ka një përgjigje të vetme parimore, të diktuar nga morali, apo duhet vendosur rast pas rasti? Dhe ku e vendosim kufirin? Sipas cilave kritere shpëtojmë njërin dhe lëmë tjetrin të vdesë?

Ndriçimi dhe situata kthehen si më parë, sikur kjo ndërhyrje të mos kishte ndodhur. Veprimi rifillon aty ku u ndërpre.

Prifti – E ndiej se këto pyetje nuk janë vetëm teorike.

Mjeku – Në të vërtetë, kam nevojë për këshillë. Por siç thatë, nuk jemi në rrëfimore...

Prifti – Nëse dëshironi, mund t'ju dëgjoj në rrëfim.

Mjeku – Dhe atëherë nuk mund t'ia tregoni askujt atë që ju them?

Prifti – Ky është parimi i fshehtësisë së rrëfimit. Njësoj si sekreti mjekësor.

Mjeku – Më falni, por... me këto që po ndodhin, e kam të vështirë ta përfytyroj veten duke pritur në radhë për t'u rrëfyer.

Prifti – Një prift mund ta dëgjojë rrëfimin kudo.

Mjeku – Këtu? Tani?

Prifti – Si kapelan i këtij Pallati, jam në shërbimin tuaj.

Mjeku – Shumë mirë, atëherë dua të rrëfehem, atë...

Prifti kalon nga qëndrimi i një bisede të zakonshme në atë të rrëfimit, duke bërë shenjën e kryqit.

Prifti – Të lutemi së bashku që Zoti të na japë hirin t'i njohim mëkatet tona.

Mjeku – Amen...

Prifti – Ju dëgjoj, biri im.

Mjeku – Kam një dilemë të ndërgjegjes për t'ju paraqitur, atë.

Prifti – Do të bëj çmos t'ju ndihmoj ta shihni më qartë, sipas mësimave të Zotit tonë.

Mjeku – Para disa javësh kontrollova Gjeneralin. Ishte një vizitë rutinë. Dhe zbulova një anomali të zemrës... që u vërtetua më pas nga ekzaminime të tjera.

Prifti – Një anomali...?

Mjeku – Më saktë, një aneurizëm e aortës abdominale... Epo po, edhe diktatorët kanë zemër, e dini...

Prifti – Lajm i keq, vërtet... Dhe është serioze, besoj...

Mjeku – Po.

Prifti – Por mund të kurohet?

Mjeku – Me ndërhyrje kirurgjikale dhe mjekimin e duhur, po. Nëse kapet në kohë.

Prifti – Atëherë, ku qëndron dilema juaj?

Mjeku – Nëse ia tregoj këtë anomali një kolegu, Gjenerali do të mjekohet dhe do të jetojë edhe shumë vite...

Prifti – Dhe...?

Mjeku – Nëse nuk e tregoj, ai do të vdesë në javët e ardhshme. Ndoshta nesër. Dhe diktatura, me gjasë, nuk do t'i mbijetojë...

Prifti mbetet për një çast pa fjalë.

Prifti – Nuk po e mendoni seriozisht këtë...?

Mjeku – A nuk është kjo një mundësi e papërsëritshme për të ndryshuar rrjedhën e historisë? Për ta rrëzuar këtë regjim dhe për të shpëtuar kundërshtarët që pushkatohen çdo ditë në oborret e burgjeve. Ose që bien nën plumbat e policisë në rrugë. Pak më parë flisnit për mundësinë e një kalimi demokratik...

Prifti – Duke dënuar me vdekje një pacient që jua ka besuar jetën në duar?

Mjeku – Për të shpëtuar shumë të tjerë, po. Përse të mos quhet akt rezistence?

Prifti – Sepse para se të jeni qytetar i angazhuar, jeni mjek! Ju e lidh Betimi i Hipokratit!

Mjeku (*duke cituar Betimin e Hipokratit*) – Nuk do ta shkaktoj kurrë vdekjen me dashje. Primum non nocere...

Prifti – Së pari, mos bëj dëm...

Mjeku – Pikërisht prandaj fola për dilemë ndërgjegjeje... Sot duhet të zgjedh mes dy detyrimeve që bien ndesh me njëri-tjetrin. Mjeku brenda meje më urdhëron të shoh vetëm të sëmurin dhe ta kuroj. Qytetari më thotë të marr parasysh krimet e këtij njeriu dhe ta lë të vdesë, për ta penguar të kryejë të tjera.

Prifti – Harroni ushtarakun, që e ka për detyrë t'u bindet urdhrave.

Mjeku – T'u bindet urdhrave... Po të ishte kështu, në Gjyqin e Nurembergut të gjithë do të ishin shpallur të pafajshëm. Të gjithë thoshin se kishin zbatuar vetëm urdhrat e eprorëve...

Prifti – Ju donit këshillën time, apo jo?

Mjeku – Nuk kam premtuar ta ndjek... Por ju dëgjoj...

Prifti – Mjeku le të bëjë detyrën duke respektuar betimin e tij. Pastaj ushtaraku është i lirë të mos zbatojë urdhra që i quan të padenjë. Dhe qytetari mund të ngrihet kundër pushtetit, duke ndërmarrë, nëse duhet, akte rezistence.

Mjeku – Por sot ushtaraku dhe qytetari janë të pafuqishëm përballë një aparati represiv tmerrësisht të efektshëm. Vetëm mjeku ka fuqinë t'i japë fund diktaturës, duke përshpejtuar vdekjen e diktatorit.

Prifti – Si mjek, po i jepni vetes pushtet mbi jetën dhe vdekjen e pacientëve? Mos kujtoni se jeni Zot?

Mjeku – Meqë Zoti juaj lejon që një tiran të mbetet në pushtet, duhet të ndërhyjnë njerëzit për ta rrëzuar nga piedestali.

Prifti – Por si mjek, edhe ju mbani një detyrë të shenjtë, ashtu si unë. Çdo njeri ka të drejtë të marrë mjekim, çfarëdo që të ketë bërë, ashtu si çdo i akuzuar ka të drejtë të mbrohet, sado të rënda të jenë krimet e tij.

Mjeku (*me ironi*) – Dhe çdo mëkatar ka të drejtë të falet, sado të rënda t'i ketë fajet, apo jo?

Prifti – Nëse pendohet sinqerisht, po.

Mjeku – Gjenerali ju ka thënë në rrëfim se pendohet për krimet e veta?

Prifti – Edhe kjo është pjesë e sekretit që duhet të ruaj si rrëfyes.

Mjeku – Po të jetë penduar, kjo nuk e pengon të vazhdojë t'i vrasë pa u ndëshkuar kundërshtarët e tij. Si udhërrëfyes shpirtëror, më lejoni t'ju them se nuk duket të keni shumë ndikim mbi të.

Prifti – Edhe tiranët, si ju, janë të bindur se punojnë për të mirën e popullit. Pretendojnë se veprojnë sipas besimit dhe shpesh shpallen mbrojtës të fesë...

Mjeku – Nuk dukeni shumë i bindur.

Prifti – Nuk më takon mua të gjykoj... Besoj te pendimi dhe falja. Dhe kam zgjedhur t'i shërbej Zotit.

Mjeku – Kurse unë njerëzve.

Prifti – Po. Të gjithë njerëzve. Pa asnjë përjashtim. Mjekë, priftërinj, avokatë... ne jemi ndër të paktët njerëz të cilët edhe më i keqi mund të ketë besim të plotë. Ky është angazhimi ynë. Një mision i vështirë dhe shpesh mosmirënjohës, por i domosdoshëm. Jemi ledhi i fundit kundër barbarisë. Dhe streha e fundit për ata që gjithë të tjerët i kanë dënuar tashmë, por te të cilët ende digjet një shkëndijë njerëzimi.

Mjeku – Ndërkohë që ne diskutojmë, qytetarë po vriten nga plumbat ose po vdesin nën torturë.

Prifti – Dhe doni ta shpëtoni njerëzimin me shkelje betimi dhe vrasje? Pretendoni t'i jepni fund tiranisë duke përdorur metodat e tiranit? Duke mohuar betimin që keni bërë solemnisht përpara kolegëve?

Mjeku – Jua thashë. Nuk është një vendim i lehtë...

Prifti ngrin në vend dhe ndriçimi ndryshon për një ndërhyrje të re drejtuar publikut.

Mjeku (*publikut*) – Po të ishit mjek, çfarë do të bënit në vendin tim? (*Merr dosjen nga tryeza dhe ia tregon publikut.*) Kush do t'ia jepte dosjen një kolegu për t'i shpëtuar jetën Gjeneralit? Ngrini dorën! (*U lihet kohë spektatorëve të ngrenë dorën.*) Kush do ta fuste dosjen në sirtar dhe do ta linte tiranin të vdiste? Ngrini dorën! (*U lihet kohë spektatorëve të ngrenë dorën.*) Por ju nuk jeni mjekë, apo jo...?

Ndriçimi kthehet në gjendjen e zakonshme dhe veprimi vazhdon.

Prifti – A jeni për dënimin me vdekje, doktor?

Mjeku – Jo... Në rrethana normale, jo.

Prifti – Ose je pro, ose je kundër dënimit me vdekje. Nuk mund të ketë përjashtime. Ndryshe, shumë shpejt do të kishte vetëm përjashtime. Jeta është e shenjtë. Edhe në vendet laike, dënimi kapital është hequr në emër të këtij parimi... Për të mos ia mohuar përfundimisht njerëzimin as kriminelit më të keq... Dhe për të pohuar se gjithmonë ekziston, sado e vogël, mundësia e shpengimit.

Mjeku – Unë jam për të drejtën e abortit. Dhe, në raste të caktuara, për eutanazinë. Si mjek, mund të më duhet t'i jap fund një jete. Pra të veproj në kundërshtim me Betimin e Hipokratit. Por tani po jua kthej unë pyetjen. A jeni për respektimin e jetës në çdo rrethanë?

Prifti – Si prift, po.

Mjeku – Pra jeni kundër abortit edhe pas një përdhunimi, apo kur shtatzënia rrezikon jetën e nënës? Jeni edhe kundër dhënies fund të vuajtjeve të padurueshme të një njeriu për të cilin mjekësia nuk mund të bëjë më asgjë?

Prifti – Si njeri, nuk mund të jem i pandjeshëm ndaj vuajtjes njerëzore...

Mjeku – Pra edhe ju, ndonjëherë, e vendosni njeriun përpara priftit, për t'iu përgjigjur pyetjeve të vështira që na shtron realiteti. Në vend që të fshiheni pas parimeve të mëdha morale që ndonjëherë çojnë në vendime çnjerëzore.

Prifti – Si prift, unë nuk kam pushtetin t'ia marr jetën askujt... Por nëse një mjek do të më rrëfente se e kishte bërë në rrethana tepër të veçanta, dhe do të pendohej sinqerisht, do t'ia jepja faljen e mëkateve.

Mjeku – Atëherë do të mjaftojë t'ju rrëfehem pas vdekjes së Gjeneralit. Për të lehtësuar ndërgjegjen time dhe tuajën.

Prifti – Pra e keni marrë vendimin...

Mjeku – Aq më tepër që ju zotoheni të më falni.

Prifti – Po mendoni ta lini me vetëdije një njeri të vdesë. Nuk mund t'ju jap faljen përpara se ta kryeni veprimin.

Mjeku – Në fund të fundit, Gjenerali është plak... Do t'ia shkurtoj jetën vetëm disa muaj. Ndoshta disa ditë... Nuk mund të quhet tamam vrasje... Le të themi se thjesht po shmangim trajtimin e tepruar mjekësor.

Prifti – Po luani me fjalët. Por unë nuk mund t'ju lejoj të kryeni një gjë kaq të tmerrshme.

Mjeku – Do të shkonit deri aty sa të më denonconi?

Prifti – Është detyra ime.

Mjeku – Po ju kujtoj se ju lidh sekreti i rrëfimit!

Prifti – Sigurisht, por ka edhe përjashtime nga detyrimi për ta ruajtur sekretin... Sidomos kur rrezikohet jeta e një njeriu.

Mjeku – Unë ju hapa zemrën... Dhe tani më thoni se fshehtësia e rrëfimit nuk është parim absolut... Ndërkohë, në të kaluarën, Kisha ka heshtur për krime shumë më të neveritshme...

Prifti – Nëse dikush më tregon se ka ndër mend të vrasë një tjetër apo të kryejë një atentat, e kam detyrë të njoftoj drejtësinë. Edhe sipas ligjeve njerëzore, ky është një detyrim i padiskutueshëm. Përndryshe do të ishte mosdhënie ndihme një njeriu në rrezik... Një avokat që mëson se klienti i tij po planifikon një vrasje duhet të lajmërojë policinë. Edhe një mjek, për këtë çështje, dhe ju e dini mirë.

Mjeku – Por unë nuk do të vras askënd. Thjesht do ta lë natyrën të bëjë punën e vet... Në njëfarë mënyre, do ta lë Zotin të veprojë.

Prifti – E thërrisni Zotin vetëm kur ju leverdis. Ndërkohë që nuk besoni tek Ai.

Mjeku – Pra edhe ju do ta shkelni betimin tuaj?

Prifti – Jua thashë, bëhet fjalë për të shpëtuar një jetë. Në këtë rast, asnjë betim nuk më pengon.

Mjeku – Edhe nëse, duke më denoncuar te policia e këtij regjimi totalitar, më dënoni me vdekje të sigurt?

Prifti – Mjafton të bëni detyrën tuaj si mjek dhe do t'i shmangeni atij dënimi...

Mjeku – Unë do të bëj detyrën time si qytetar.

Prifti – Atëherë nuk më lini zgjidhje tjetër...

Mjeku – Jeni i sigurt se ai që do të më denoncojë është prifti, dhe jo oficeri?

Prifti – Jam prift përpara se të jem oficer. Por jam njeri përpara se të jem prift. Dhe njeriu që jam nuk do t'ju lejojë t'ia merrni jetën një tjetri.

Bie telefoni. Mjeku ngre receptorin.

Mjeku – Po, rreshter? Ju dëgjoj... Mirë... Dakord... Do të shkoj sa më shpejt... (*Mbyll telefonin.*) Udhëheqësi i opozitës sapo është gjetur i varur në qelinë e tij...

Prifti tronditet.

Prifti – E tmerrshme...

Mjeku – Më kërkojnë të konstatoj vdekjen dhe të vërtetoj zyrtarisht se ka qenë vetëvrasje. E shihni, atë, Gjenerali nuk shqetësohet fare për fshehtësinë kur vret kundërshtarët. I vret hapur. Dhe unë, si mjek ligjor, duhet t'i paraqes këto vrasje si vetëvrasje.

Prifti – Është një poshtërsi... Do të merrni pjesë në këtë farsë?

Mjeku – Pak më parë donit që unë thjesht t'u bindesha urdhrave!

Prifti – Për këtë keni të drejtë. Kur urdhrat janë të padrejtë, është detyrë të mos u bindesh.

Mjeku – Jua kam treguar se si mund t'i jap fund, pa dhimbje, këtij përshkallëzimi të dhunës...

Veprimi ngrin dhe ndriçimi ndryshon për një tjetër ndërhyrje drejtuar publikut.

Prifti (*publikut*) – Meqë nuk mund të mbështetem te Zoti, kam nevojë për ndihmën tuaj... Ju jeni priftërinj. Çfarë do të bënit në vendin tim? Kush prej jush do ta denonconte këtë mjek, pasi e ka dëgjuar në rrëfim, për të shpëtuar jetën e një njeriu që është edhe tiran i pamëshirshëm? Ngrini dorën. (*U lihet kohë disa spektatorëve të ngrenë dorën.*) Kush do të heshte dhe do ta linte këtë mjek të kryente vrasje duke mos mjekuar pacientin? Ngrini dorën. (*U lihet kohë disa spektatorëve të ngrenë dorën.*) Por ju nuk jeni priftërinj, apo jo?

Ndriçimi kthehet në gjendjen e zakonshme dhe veprimi vazhdon.

Prifti – E pranoj se ndihem i pafuqishëm përballë gjithë kësaj dhune...

Mjeku – Nëse flisni, do ta keni vdekjen time në ndërgjegje... E keni parë si i trajton Gjenerali kundërshtarët. Edhe mua do të më gjejnë të varur në qeli... Vërtet do të më denonconi?

Prifti – Jo nëse më pengoni...

Mjeku – T'ju pengoj? Si?

Prifti – Duke më vrarë edhe mua...

Mjeku – Këtë dëshironi?

Prifti – Zgjedhja është e juaja.

Mjeku – Që të mos keni nevojë të zgjidhni vetë... Kush mendoni se jeni, atë, që ofroheni kështu si flijim? Jezu Krishti? Por sakrifica juaj nuk do të kishte asnjë kuptim... Nuk do t'i shërbente askujt!

Prifti – Jezusi u flijua për t'u dhënë njerëzve mundësinë e pajtimit. Ky është edhe kuptimi i vetë fjalës religjion: lidhja mes besimtarëve. Dhe ky është edhe kuptimi i Eukaristisë. Bashkimi mes të gjithë njerëzve...

Një çast ngurrimi. Mjekut duket se i kanë shteruar argumentet.

Mjeku – Atëherë... Mesha mbaroi, atë... Dhe erdhi koha për gjilpërën...

Prifti – Jam gati.

Mjeku përgatit injeksionin nën vështrimin e priftit.

Mjeku – Mos u shqetësoni, nuk do t'ju dhembë. Pothuajse nuk do të ndieni asgjë...

Prifti – Ju besoj plotësisht... si të gjithë pacientët tuaj të tjerë.

Mjeku ia bën injeksionin.

Mjeku – Ende nuk doni të pini diçka?

Prifti – Një gotë ujë do ta pranoja.

Mjeku – Po jua sjell...

Mjeku del. Prifti sheh dosjen mbi tryezë. E merr, por nuk e hap. Mjeku kthehet me një gotë ujë.

Mjeku – Kujdes, atë... Sekret mjekësor...

Prifti – Sidoqoftë, nuk do të dija si t'i interpretoja këto imazhe...

Mjeku ia zgjat gotën me ujë dhe prifti e merr.

Mjeku – Ja gota juaj e ujit.

Prifti – Gota e të dënuarit...?

Mjeku – Vërtet do të ishit gati të flijoheshit për t'u shmangur nga përgjegjësitë tuaja?

Prifti – Jo për t'u shmangur nga përgjegjësitë. Ndoshta për të mos tradhtuar bindjet e mia.

Mjeku – A nuk është kjo një mënyrë për t'i ikur realitetit, që të mos përballeni me të? Ndonjëherë mendoj se do të kishit bërë më mirë të bëheshit murg.

Prifti – Do të kishte qenë më e lehtë, pa dyshim.

Mjeku – Dhe e gjithë kjo për të shpëtuar një njeri fajtor për krime kundër njerëzimit.

Prifti – Zoti do ta gjykojë. Ose drejtësia njerëzore.

Mjeku – Për momentin drejtësia është ai... Dhe pretendon se e ushtron në emër të Zotit.

Prifti – Nuk jam aspak përkrahës i kësaj Inkuizite të re, më besoni.

Mjeku – Por nuk keni bërë asgjë për ta kundërshtuar... Pas rënies së regjimit mund t'ju thërrasin të dëshmoni, e dini? Edhe pse keni detyrimin e fshehtësisë së rrëfimit... Do t'ju akuzojnë se keni bashkëpunuar.

Prifti – Po... Edhe juve, për këtë çështje... Jeni mjeku personal i Gjeneralit. Dhe deri tani nuk njiheni si kundërshtar i vendosur i regjimit... Mos vallë doni të hidheni nga anija pak para se të fundoset, duke e lënë kapitenin të mbytet, vetëm për t'i siguruar vetes një të ardhme të qetë?

Mjeku – Fatkeqësisht, nuk do të mund të shtirem as si rezistent i orës së fundit. Do ta kisha përshpejtuar fundin e tiranit, por, duke vepruar kështu, do të kisha shkelur betimin e mjekut dhe nuk do të mund të mburresha me atë që kam bërë.

Prifti – Mund ta vrisni hapur. Me një plumb pistolete. Si oficer keni armë dhe e vizitoni rregullisht Gjeneralin.

Mjeku – Kam frikë se nuk do të jem kurrë hero. Nuk do të jem kurrë Bruti që godet me thikë Cezarin para Senatit. Nuk e kam atë guxim. Ndryshe nga ju, nuk kam prirje për flijim. Jam frikacak, vërtet.

Prifti – Prandaj ju shkon për shtat një vrasje e fshehtë, apo jo...?

Mjeku – Krimi pa ndëshkim... Por edhe pa lavdi pas vdekjes.

Prifti – Për ndëshkimin, ende s'dihet. Diktatura nuk do t'ju ekzekutojë për vrasjen e Gjeneralit, por ata që do ta çlirojnë vendin mund t'ju dënojnë për bashkëpunim me regjimin. Njësoj si mua...

Mjeku – E shihni, as për mua nuk ka zgjidhje të mirë. Dhe keni të drejtë. Në njëfarë kuptimi do ta meritoja. Në fillim e mbështeta grushtin e shtetit. Për t'i shpëtuar kaosit. Besova se rikthimi i rendit do të ishte i dobishëm. Por kur rendin e imponojnë të fortët mbi të dobët, ai shpejt shndërrohet në një rrëmujë të re.

Prifti – Fatkeqësisht, si rendi, ashtu edhe rrëmuja sundohen nga ligji i më të fortit.

Mjeku – Atëherë, çfarë të bëjmë?

Prifti – Fati i njeriut është të ecë pa hartë në një shkretëtirë pa shtigje, në kërkim të një oazi që nuk ekziston. Prandaj është më mirë të kesh Besimin si shok udhëtimi...

Mjeku nxjerr imazhin mjekësor nga dosja.

Mjeku – Ose dritën e shkencës... A e dini ç'është semiologjia, atë?

Prifti – Është studimi i shenjave. Fakti që dikush ka besim fetar nuk do të thotë se nuk interesohet për shkencën, doktor. Dhe anasjelltas, mes shkencëtarëve më të mëdhenj ka edhe besimtarë.

Mjeku – Në mjekësi, semiologjia është studimi i shenjave dhe simptomave që na lejojnë të vendosim një diagnozë dhe të përshkruajmë trajtimin. Në fund të fundit, mjekët janë trashëgimtarët e falltarëve të dikurshëm, që pretendonin të lexonin të ardhmen në të brendshmet e kafshëve.

Prifti – Në Romën e lashtë, ata që lexonin të brendshmet e kafshëve të flijuara quheshin haruspikë. Augurët interpretonin më tepër fluturimin e zogjeve...

Mjeku – Sidoqoftë, edhe këta parashikues janë paraardhësit tuaj, apo jo?

Prifti – Po. Dikur ju dhe unë bënim të njëjtën punë. Vetëm kohët e fundit rrugët e shkencës dhe fesë janë ndarë. Për mirë dhe nganjëherë për keq...

Mjeku nxjerr imazhin mjekësor dhe e vështron.

Mjeku – Të lexosh shenjat... Në fund të fundit, mjekësia ende nuk është shkencë e saktë... Mund edhe të kem gabuar... Në sytë e të gjithëve, kjo do të ishte thjesht një gabim mjekësor...

Prifti – Por ju do ta dini se e keni lënë qëllimisht një pacient të vdesë.

Mjeku – Do të mendoj për të gjithë ata që kam shpëtuar.

Prifti – Si augurët për të cilët flisnit, besoni se e njihni të ardhmen dhe se mund ta ndryshoni i vetëm rrjedhën e historisë?

Mjeku – Mund të përpiqem...

Prifti – Nga e dini se pas rënies së diktatorit nuk do të vijë një banjë gjaku? Një luftë civile? Një spastrim masiv? Ndoshta kjo diktaturë do të lindë një tjetër, edhe më të përgjakshme. Historia na ka mësuar se pas Revolucionit mund të vijë Terrori.

Mjeku – E çfarë atëherë? Të mos bëjmë asgjë? Të mos rezistojmë? Edhe kur jemi frikacakë dhe kemi mundësi të veprojmë pa marrë asnjë rrezik?

Prifti – Nuk e di...

Mjeku – A nuk ju vret kurrë ndërgjegjja?

Prifti – Po... Por unë besoj te fjala e dhënë. Te betimi që kemi bërë të dy. Secili në mënyrën e vet ka bërë një zotim. Duhet ta mbajmë fjalën, çfarëdo që të ndodhë. Përndryshe, asgjë nuk do të qëndrojë më në këmbë. Edhe ligji, kur zbatohet, nganjëherë mund të jetë i padrejtë. Por pa ligj nuk ka qytetërim. Dhe pa besim te fjala e dhënë nuk ka më njerëzim...

Mjeku – Edhe fjala mund të jetë armë. Diktatori është ai që dikton. Që dikton ligjin e vet. Ligjin e më të fortit.

Prifti – Po ai që shqipton një dënim me vdekje me kokën e vet, duke shpërfillur ligjin? A nuk bëhet edhe ai një diktator i mundshëm?

Mjeku – Ligjet janë bërë për t'u interpretuar. Në jetë ka çaste kur vdekja e një njeriu mund të jetë zgjidhja më pak e keqe.

Prifti – Ndoshta sot. Por kur futesh në këtë mekanizëm, si mund të jesh i sigurt që në fund ai nuk do të të shtypë të gjithin? A nuk duhet që dikush, një ditë, të vendosë vetë t'i japë fund këtij cikli dhune?

Mjeku – Pra edhe ju, si ai prifti i ardhshëm, do ta kishit shpëtuar Hitlerin nga mbytja.

Prifti – Do të kisha shpëtuar një fëmijë. Nuk do ta kisha dënuar që më parë. Përndryshe do të duhej t'i burgosnim paraprakisht të gjithë fundamentalistët, sepse mund të bëhen terroristë. Dhe të gjithë besimtarët, sepse mund të bëhen fundamentalistë. Me këtë logjikë, ata që na qeverisin do t'i fusnin shpejt në burg të gjithë ata që nuk mendojnë si ata...

Mjeku – Por pikërisht kjo po ndodh në këtë diktaturë që i ngjan një teokracie!

Prifti – Pikërisht. Prandaj ata që do ta rrëzojnë duhet me çdo kusht të mos e përsërisin atë model vdekjeprurës.

Mjeku – Pak më parë e thatë vetë. Nëse e dimë se dikush do të kryejë një atentat, a nuk duhet ta ndalojmë?

Prifti – Por nuk mund ta dimë kurrë me siguri...

Mjeku – Nuk mund të jemi kurrë të sigurt, e pranoj... por ndonjëherë duhet të mbrohemi përpara se të sulmohemi. Nuk është e sigurt që do të infektoheni nga një virus, e megjithatë pranoni të vaksinoheni.

Prifti – Nuk mund t'i krahasoni njerëzit më të këqij me viruse të rrezikshme që duhen zhdukur paraprakisht, duke ua mohuar kështu çdo cilësi njerëzore. E keqja jeton para së gjithash brenda secilit prej nesh. Duhet ta luftojmë brenda vetes, përpara se ta luftojmë te të tjerët.

Mjeku – Unë merrem me anën time të errët. Por kjo nuk do ta ndalë dorën e vrasësit që është gati të godasë.

Prifti – Sot ka modele që pretendojnë të parashikojnë kush do të bëhet kriminel. Na thonë se janë pothuajse njëqind për qind të sakta. A duhet t'i burgosim këta njerëz paraprakisht?

Mjeku – Të sëmurët mendorë të rrezikshëm i izolojmë, apo jo?

Prifti – Sepse nuk e kanë më vullnetin e lirë...

Mjeku – Mund të ndërpritet një shtatzëni edhe sepse një analizë ka treguar që fëmija do të lindë me trisomi.

Prifti – Dhe kjo shtron çështjen e eugjenikës në përgjithësi... A duhet t'i eliminojmë që në lindje të gjithë bartësit e një gjeni sëmundjeje? Që të mos bëhen barrë as për veten, as për shoqërinë...

Mjeku – Në rastin e eugjenikës nuk po flasim për kriminelë.

Prifti – Disa kanë pretenduar se kanë zbuluar kromozomin e krimit... Shkenca moderne na rikthen çuditërisht te frenologjia e shekullit të nëntëmbëdhjetë, që pretendonte të zbulonte të metat e lindura nga forma e kafkës... Nuk jemi larg marrëzive pseudoshkencore të studiuesve nazistë, që çuan në shfarosje masive, me projektin ogurzi të krijimit të një race superiore. A nuk matet qytetërimi më mirë nga mënyra si i trajton më të dobët?

Mjeku – Për momentin po flasim kryesisht për fatin që duhet të ketë njeriu më i fuqishëm i këtij regjimi. A mendoni vërtet se Gjenerali mund të ndryshojë ende? Dhe sa i sinqertë do të ishte pendimi i tij tani që turma po gjëmon te portat e Pallatit Presidencial...?

Prifti – Këtë duhet ta gjykojnë gjykatat e njerëzve. Duke shqyrtuar përgjegjësinë e tij. Sa liri kemi përballë determinizmit? Kjo është pyetja... Nëse fati ynë është vulosur që në lindje, ne nuk jemi më njerëz, por makina të programuara paraprakisht. Nuk mund të pranoj të jetoj në një botë të tillë... Nëse besoni se disa janë programuar të bëjnë keq e disa të tjerë të bëjnë mirë, atëherë nuk ka më liri, përgjegjësi apo mundësi shpengimi. Do të mjaftonte të ndanim shkencërisht grurin nga egjra, derisa t'i çrrënjoshim të gjitha barërat e këqija. A nuk do të ishte kjo një shoqëri totalitare?

Mjeku – Unë besoj te liria. Por ajo nuk është absolute... Jemi pak a shumë të lirë t'i përgjigjemi pyetjes, por pyetjen nuk e zgjedhim ne. Merrni një familje me shumë fëmijë. Secili duhet të përcaktojë qëndrimin e vet në të njëjtat rrethana. Dhe secili jep një përgjigje të ndryshme, sipas asaj që është dhe zgjedhjeve që bën.

Prifti – Po... Kur ke qenë viktimë e dhunës, mund të bëhesh vetë i dhunshëm, ose jo. Edhe këtu bëjmë zgjedhje, është e vërtetë. Por unë dua të besoj te ajo që sot e quajmë aftësi për t'u rimëkëmbur.

Mjeku – Pikërisht. Ne përcaktohem nga rrethanat që na imponohen dhe nga ajo që jemi. Por a e zgjedhim vërtet se kush jemi?

Prifti – Mendoni se Gjenerali ishte i paracaktuar të bëhej diktator? Se nuk kishte zgjedhje? Dhe prej kësaj nxirrni përfundimin se duhej zhdukur që në lindje? Ashtu si Hitleri i vogël, duhej mbytur?

Mjeku – Nuk e di... Mendoj se ky debat filozofik është disi i kotë... Ndërkohë që poshtë dritareve tona njerëzit po luftojnë për të ndryshuar rrjedhën e historisë.

Një pauzë gjatë së cilës dëgjohen thirrjet e turmës në rrugë dhe breshëri të armëve automatike.

Prifti – Për momentin, fatkeqësisht, si mjek dhe si prift, nuk na mbetet veçse të presim të pafuqishëm të shohim ç'do të dalë nga kjo përplasje. Meqë ra fjala... përse vendosët të bëheshit mjek?

Mjeku – Babai im ishte kirurg. Njëri vëlla është radiolog, tjetri dentist. Kam një trashëgimi familjare të rëndë. Po ju? Besoj se babai juaj nuk ishte murg.

Prifti – Babai ishte kasap... Nuk besonte te Zoti dhe nuk e miratoi vendimin tim për t'u bërë prift.

Mjeku – Duhet të jetë zhgënjyer që s'kishte kush të merrte në dorë kasaphanën e familjes...

Prifti – Një djalë prift... Besoj se do të kishte parapëlqyer t'i thosha se isha gej...

Mjeku – Jeni fëmijë i vetëm?

Prifti – Kam katër motra. Ju siguroj se asnjëra nuk hyri në manastir...

Mjeku – Katër motra... dhe ju zgjodhët të vishnit rrobën e gjatë.

Prifti – Ju keni fëmijë, kapiten?

Mjeku – Kam një djalë.

Prifti – Nëse djali juaj do të ishte kriminel dhe do të vinte i plagosur t'ju kërkonte ta mjekonit, do ta linit të vdiste?

Mjeku – Me gjasë jo.

Prifti – Duke u bërë prift, vendosa, si Zoti ynë, t'i shihja të gjithë njerëzit si fëmijët e mi. Besoj se e kuptoni pse nuk mund të pranoj të lë të vdesë qoftë edhe njërin prej tyre, sado i keq të jetë.

Mjeku – Djali im është më trim se unë. Tani është në barrikada. Mund ta vrasin nga çasti në çast. Edhe për ta shpëtuar atë dua t'i jap fund sa më shpejt këtij regjimi dhe këtij tirani.

Prifti – Por asgjë nuk është shkruar ende. Më e keqja nuk është e sigurt.

Mjeku – Kam frikë se tashmë është më shumë sesa e mundshme.

Një pauzë. Nga jashtë dëgjohej përsëri rrëmujë.

Prifti – Në njëfarë kuptimi, më vjen keq për ju... Duhet të jetë e trishtueshme të jetosh në një botë ku jeta e gjithkujt është e përcaktuar që më parë.

Mjeku – Megjithëse për kriminelët, determinizmi është një justifikim i mirë për t'iu shmangur përgjegjësisë. E njihni edhe këtë histori? Një njeri sheh një gjarpër të zënë poshtë një guri. Gjarpri i lutet ta lirojë dhe i premtonte se nuk do ta kafshojë. Njeriu ngre gurin dhe gjarpri e kafshon. Pastaj gjarpri i kërkon falje njeriut që po vdes, duke i shpjeguar se e ka në natyrë të vrasë.

Prifti – Atëherë edhe unë e kam në natyrë të mos ju lejoj ta kryeni këtë krim.

Mjeku – Edhe nëse më denonconi dhe më dënoni me vdekje të sigurt?

Prifti – Nëse nuk më lini zgjedhje tjetër.

Mjeku – Nuk do ta bëni.

Prifti – Sepse në vend të vaksinës më keni injektuar helm, si gjarpri për të cilin po flisnit?

Mjeku – Mendoni se këtë kam bërë?

Prifti – Mund ta linit Gjeneralin të vdiste pa ma treguar në rrëfim... E kishit marrë tashmë vendimin, apo jo? Pse u rrëfyet tek unë për një krim që kishit ndër mend ta kryenit?

Mjeku – Ndoshta kisha nevojë për kurajë... Jam frikacak, jua thashë. Më duhej bekimi juaj...

Prifti – Nëse më keni injektuar vërtet helm, dijeni se ju fal... Dhe kështu do të më kursenit edhe mua një dilemë ndërgjegjeje...

Mjeku – Këtë donit, apo jo?

Prifti – Do të lutem për ju sa kohë të më mbetet për të jetuar...

Mjeku – Ndoshta do të jetë hera e parë në histori që një prift vritet gjatë një rrëfimi dhe e fal vrasësin menjëherë pas kësaj.

Prifti – Më vjen keq, sidoqoftë, që nuk arrita t'ju bind...

Një pauzë.

Mjeku – T'ia hedhësh apo jo litarin një tirani që po mbytet...? Ndoshta për ta varur...

Bie telefoni. Mjeku përgjigjet.

Mjeku – Po, rreshter... Po... Kur? Është vërtet e tmerrshme... E kuptoj... Mirë... *(Mbyll telefonin.)* Gjenerali sapo ka vdekur nga një goditje në zemër...

Prifti – O Zot i madh...

Mjeku – Zoti nuk ka shumë lidhje me këtë, dhe ju e dini...

Prifti – Por tani që mëkati juaj është kryer, mund t'ju jap faljen...

Mjeku – Vërtet?

Prifti – Nëse pendoheni sinqerisht.

Mjeku – Të paktën nuk ndiej asnjë lavdi për këtë.

Prifti – Do të më mjaftojë... Zoti, Ati i mëshirës, që e pajtoi botën me Vetën përmes vdekjes dhe ringjalljes së Birit të Tij, ju dhëntë falje dhe paqe. Në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit të Shenjtë, unë ju fal mëkatet që keni rrëfyer dhe ju rikthej në bashkësinë e Kishës. Zoti qoftë me ju.

Mjeku – Do të më jepni falje edhe për faktin se ju kam vrarë?

Prifti – Unë ju kam falur tashmë. Por për t'ju dhënë faljen e mëkateve, krimi duhet të jetë kryer vërtet dhe unë duhet të jem i vdekur. Kjo duket paksa e vështirë... Do t'ju duhet të gjeni një rrëfyes tjetër.

Mjeku – E kuptoj...

Prifti – Por ju nuk më keni helmuar vërtet, apo jo?

Mjeku – Po ju? Do të më kishit denoncuar vërtet?

Prifti – Kush e di...

Mjeku – Sidoqoftë, nuk do të vdisni nga ndonjë sëmundje ngjitëse... Jeni i vaksinuar për disa vjet...

Prifti ngrihet për t'u larguar. Bie telefoni. Mjeku përgjigjet.

Mjeku – Po, rreshter... Faleminderit që më njoftuat... (*Mbyll telefonin.*) Protestuesit po hyjnë në Pallat. Së shpejti do të na duhet të japim llogari për veprimet tona...

Prifti – Zoti na ndihmoftë...

Mjeku nxjerr një pistoletë nga sirtari dhe e vendos mbi tryezë.

Mjeku – Ndihmo veten... dhe Zoti do të të ndihmojë.

Prifti – Kundër kujt mendoni ta përdorni atë armë, kapiten? Kundër shokëve të djeshëm apo miqve të sotëm, të cilët me siguri nuk ju konsiderojnë njërin prej tyre?

Mjeku – Do ta shohim, atë. Tani për tani duhet të shpëtojmë jetën. Të mos rrimë këtu...

Të dy ngrihen për t'u larguar.

Errësirë.

Fund.

Rreth autorit

Jean-Pierre Martinez lindi në vitin 1955 në Auvers-sur-Oise, Francë. Fillimisht ishte baterist në disa grupe rok, përpara se të punonte si semiolog në fushën e reklamës. Më pas nisi një karrierë si skenarist për televizionin, për t'iu përkushtuar më vonë teatrit si dramaturg.

Ai ka shkruar rreth njëqind skenarë televizivë dhe 123 pjesë teatrore, kryesisht komedi, ndër të cilat disa janë bërë tashmë vepra të njohura, si *Vendredi 13* dhe *Strip Poker*.

Jean-Pierre Martinez është sot një nga autorët bashkëkohorë francezë më të vënë në skenë. Pjesët e tij janë përkthyer në shumë gjuhë dhe janë shfaqur në më shumë se 100 vende të botës, nga Evropa në Amerikë, Afrikë, Azi dhe Oqeani.

Për t'ua lehtësuar punën trupave teatrore profesioniste dhe amatore, autori ka zgjedhur t'i vërë tekstet e pjesëve të tij në dispozicion për shkarkim falas në faqet e tij të internetit. Megjithatë, çdo shfaqje publike kërkon autorizim paraprak dhe pagesën e të drejtave përkatëse të autorit.

Të gjitha pjesët e Jean-Pierre Martinez dhe përkthimet e tyre mund të shkarkohen falas nga:

<https://jeanpierremartinez.net>

<https://comediatheque.net>

Të drejtat e autorit

Kjo vepër mbrohet nga legjislacioni për të drejtat e autorit.

Çdo përdorim i veprës, veçanërisht çdo shfaqje publike, qoftë profesionale apo amatore, kërkon autorizimin paraprak të autorit.

Riprodhimi, shpërndarja, botimi, përkthimi, përshtatja ose ndryshimi i plotë apo i pjesshëm i veprës pa autorizim nuk lejohet.

Çdo përdorim i paautorizuar mund të sjellë pasoja ligjore dhe detyrimin për dëmshpërblim.

Jean-Pierre Martinez është anëtar i SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Për çdo kërkesë për autorizim për shfaqjen e një pjese, ju lutemi të kontaktoni autorin nëpërmjet faqes së tij zyrtare:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

© La Comédiathèque

Të gjitha të drejtat të rezervuara.